

NKR nivå 5.1

60 studiepoeng

deltid 2 år

Studieplan

Historiske gartnerfag

Høyere yrkesfaglig utdanning-nettbasert med samlinger
deltid 2 år

Norges grønne
fagskole *vea*

Endringslogg

Dato	Endringsbeskrivelse	Produsent	Versjon
22.04.2017	Versjon klar for høring	Ingeborg Sørheim Britta From	0.9.0
31.05.2017	Versjon klar for sakkyndig komité	Ingeborg Sørheim	0.9.1
25.09.2017	Versjon klar for godkjenning i fagskolestyret	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	0.9.2
05.10.2017	Versjon godkjent av fagskolestyret	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	1.0.0
08.12.17	Godkjent studieplan med forside	Ingeborg Sørheim Anne Bakken	1.0.1
09.03.2018	Endret emnekoder	Anne Bakken	1.0.2
09.04.2018	Endret litteraturlista	Anne Bakken	1.0.3
27.06.18	Endret fra fagskolepoeng til studiepoeng. Nummerert emne-LUB	Anne Bakken	2.0.0
25.04.19	Revidert informasjon om arbeidskrav, opptak ved forbehold samt realkompetansekrav. Lagt inn litteraturliste for 2019	Anne Bakken	2.0.1
28.05.19	Lagt inn tekst om bærekraft	Marit Myrstad Ingeborg Sørheim Anne Bakken	2.0.2
12.06.19	Endret tekst om nettbasert undervisning	Anne Bakken	2.0.3
19.12.19	Endret noen emnelub og utvidet emnet tekniske fag under modul II antikvarisk drift og skjøtsel.	Ingeborg Sørheim	3.0.0
03.02.20	Justert noen emnelub i tekniske fag	Ingeborg Sørheim	3.0.1
10.01.20	Revidert henvisninger til fagskolelov og ny lokal forskrift	Anne Bakken	3.0.2
10.03.20	Justert realkompetanseinfo fra praktisk til teoretisk prøve	Anne Bakken	3.0.3
18.05.20	Revidert informasjon om realkompetansevurdering og litteraturliste	Anne Bakken	3.0.4
25.06.20	Revidert emnelub 7 og 8 under historiefag på modulen «antikvarisk...»	Anne Bakken	3.0.5
21.08.20	Revidert tekst om vurdering av arbeidskrav	Anne Bakken	3.0.6
06.01.21	Oppdatert jamfør lov og forskrift	Anne Bakken	3.0.7
15.03.21	Justert fagkode for teknisk fag på AS til GKT203/2	Anne Bakken	3.0.8
26.08.21	Revidert vurderingsordningen jamfør føringer fra NOKUT.	Anne Bakken	3.1.0
10.12.21	Revidering av forsiden ved grafisk designer Sonja Lønnum	Sonja Lønnum	3.1.2
10.12.21	Revidert inn tre nye overordnet lub, justert enkelte emnelub og endret tittel. Behandlet og godkjent av fagskolestyret. Endret tekst om internasjonalt.	Ingeborg Sørheim	3.2.0
16.03.22	Emnekoder endret av studieadministrasjonen	Anne Bakken	3.3.0
05.09.22	Justering av eksamensorganiseringen	Lærerteamet „Anne Bakken	3.4.0

01.12.2022	Fagskolestyret vedtatt endret opptakskrav; revidert inn.	Anne Bakken	3.5.0
19.01.23	Lagt til opptakskravet Fagbrev landbruk (prøveordning)	Anne Bakken	3.6.0

NOKUT¹ godkjente Veia som tilbyder av studier innen fagområdet Grønne design- og miljøfag våren 2012. Denne akkrediteringen gjør at Veia kan opprette og revidere studier ved å følge fagskolens godkjente rutinebeskrivelse for dette innenfor det nevnte fagområdet.

Studiet er godkjent av Lånekassen.

Studieplanen er gjeldende for studenter som starter på studiet fra høsten 2020.

Norges grønne fagskole – Veia

Moelv 01.12.22

¹ Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen.

Innhold

DEL 1 – FELLESFAGLIG INFORMASJON	5
INNLEDNING.....	5
HISTORISKE GARTNERFAG - ET STUDIUM MED FOKUS PÅ BÆREKRAFT	5
OVERORDNET LÆRINGSUTBYTTE	6
Kunnskap.....	6
Ferdighet.....	6
Generell kompetanse	6
OPPTAKSKRAV	7
TITTEL OG GRAD.....	8
INNHOOLD I STUDIET	8
ORGANISERING OG ARBEIDSFORMER	9
Bruk av læringsplattform.....	10
Avsluttende vurdering.....	10
Vurdering.....	10
Eksamen.....	10
Karakterskala.....	12
INTERNASJONALT	12
LITTERATUR OG TEKNISK HJELPEMIDDEL	12
DEL 2 – EMNEBESKRIVELSER.....	13
MODUL I: HISTORISKE GRØNTANLEGG	13
Historiefag – Historiske grøntanlegg.....	13
Vegetasjonslære for Historiske grøntanlegg.....	15
Tekniske fag for Historiske grøntanlegg.....	17
Prosjektplanlegging	19
MODUL II: ANTIKVARISK DRIFT OG SKJØTSEL.....	20
Historiefag for antikvarisk drift og skjøtsel.....	20
Vegetasjonslære for antikvarisk drift og skjøtsel.....	22
Tekniske fag for antikvarisk drift og skjøtsel.....	23
VEDLEGG.....	25
REALKOMPETANSEVURDERING.....	25
LITTERATUR- OG UTSTYRSLISTE (V 18.05.2020).....	27

Del I – fellesfaglig informasjon

Innledning

Historiske gartnerfag er en høyere yrkesfaglig utdanning på 60 studiepoeng. Studentene har etter endt utdanning spesialkompetanse som gartner med teoretisk og praktisk bakgrunn for å jobbe i og med historiske anlegg.

Historiske gartnerfag er utviklet i samarbeid med bransjen for å kvalitetssikre at studiet har nødvendig yrkesrelevans og bransjeforankring. Studiet bygger på gartnerfaglig eller anleggsgartnerfaglig kompetanse tilsvarende VG3.

Den faglige innretningen på studiet er valgt ut fra et uttalt behov innen fagmiljøet, og en spesiell oppfordring fra Riksantikvaren. Det har i prosessen vært holdt møter med bransjen, som består av kulturminneforvaltningen på ulike nivåer, offentlige og private eiere av slike anlegg, sentrale aktører som jobber i historiske anlegg både innenlands og utenlands, samt nåværende og tidligere studenter på Vea.

Historiske gartnerfag er et deltidsstudium over to år. Total arbeidsbelastning for deg som student er ca. 2000 timer à 45 minutter fordelt på to skoleår.

Deler av undervisningen tilbys som kveldsundervisning over nett og det resterende ved fysiske samlinger.

Historiske gartnerfag - et studium med fokus på bærekraft

Vea er en miljøfyrtårn-sertifisert fagskole. Dette innebærer at fagskolen bidrar til et mer miljø- og klimavennlig samfunn. Det jobbes opp mot [FN sine 17 bærekraftsmål](#) både i driften av skolen og i undervisningen. Ved å legge vekt på bærekraft i undervisningen, håper Vea å bidra til økt bærekraftstankegang i bransjene og dermed et mer miljø- og klimavennlig Norge.

Ved å gjennomføre denne utdanningen, vil du tilegne deg nødvendig kompetanse til å kunne foreta mer bærekraftige valg i utførelsen av dine arbeidsoppgaver.

Historiske gartnerfag tar særlig for seg FNs bærekraftsmål 11.4 som omhandler sikring av verdens kultur- og naturarv.

I tillegg vil studiet blant annet berøre bærekraftsmål som å opprettholde det genetiske mangfoldet av frø og kulturplanter (mål 2.5) og bidra til informasjon om bærekraftig utvikling og livsstil som er i harmoni med naturen (12.8)

Etter endt utdanning vil du ha tilegnet deg kompetanse til å bidra med å oppfylle disse målene.

Overordnet læringsutbytte

Kunnskap

- Kandidaten har kunnskap om hovedtrekkene i vestlig hagekunsthistorie, kjenner de sentrale norske anlegg, og har kjennskap til den norske historiske hagelitteraturen.
- Kandidaten har kunnskap om bruk, dyrking og skjøtsel av planter i historiske grøntanlegg.
- Kandidaten har kunnskap om bruk, anlegning og vedlikehold av grus, stein, mur og vann i historiske anlegg.
- Kandidaten har kunnskap om bruk og vedlikehold av konstruksjoner og utstyr av tre og metall i historiske anlegg.
- Kandidaten har innsikt i de lover, forskrifter og chartre som er relevante for historiske grøntanlegg.
- Kandidaten har kunnskap om sentrale aktører, institusjoner og organisasjoner som arbeider med historiske hager i Norge, så som kulturminneforvaltningen, museene, antikvariske håndverksmiljøer og norsk genressursenter.
- Kandidaten har kunnskap om gartnerfaglige miljøer i Norden som arbeider med historiske hager og antikvarisk skjøtsel.
- Kandidaten kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap via kurs, utdanninger og faglitteratur som tilbys det hagehistoriske miljøet i Norge.
- Kandidaten forstår, og kan reflektere over, behovet for grøntfaglig antikvarisk kompetanse i arbeidet med å bevare, restaurere og skjøtte den grønne kulturarven.
- Kandidaten har grunnleggende kunnskap om prosjekt som arbeidsform.

Ferdighet

- Kandidaten kan utføre de vanligste gartnerfaglige håndverkene som kreves ved restaurering, drift og skjøtsel av et historisk grøntanlegg.
- Kandidaten kan utøve praktisk kulturminnevern gjennom sitt antikvariske gartnerhåndverk.
- Kandidaten kan anvende relevante digitale verktøy og standarder i utarbeidelsen av drifts- og skjøtselsplaner.
- Kandidaten kan finne fram til relevant kildemateriale for et historisk grøntanlegg.
- Kandidaten kan dokumentere et historisk grøntanlegg og dets skjøtselstilstand, og identifisere den faglige problemstillingen.
- Kandidaten kan utarbeide restaureringsplaner for historiske grøntanlegg, samt drift- og skjøtselsplaner for de samme.

Generell kompetanse

- Kandidaten har forståelse for de ulike kulturminneverdiene og kriterier for vern av historiske grøntanlegg.
- Kandidaten utviser gjennom grunnholdningen til anlegget og utførelsen av det gartnerfaglige arbeidet, at det skal tas vare på som et kulturminne.
- Kandidaten har forståelse for de ulike kulturminneverdiene ved historiske grøntanlegg, og er i stand til å vurdere dem opp mot oppdragsgivers behov.
- Kandidaten kan bygge relasjoner med fagfeller, oppdragsgiver og nødvendige samarbeidspartnere om restaurering, drift og skjøtsel av historiske anlegg.

- Kandidaten kan utvikle metoder og produkter av relevans for restaurering, drift og skjøtsel av historiske grøntanlegg, som for eksempel produksjon av historisk plantemateriale, anlegg og skjøtsel av historisk plen, m.v.

Opptakskrav

Fagskoleutdanning er høyere yrkesfaglig utdanning og ligger på nivå over videregående opplæring jamfør fagskoleloven §4.

Opptakskrav til studiet er fullført og bestått videregående opplæring jamfør Fagskoleloven §16 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Vea.

- Fagbrev Anleggsgartner
- Fagbrev Gartner
- VG3 Gartnernæring
- VG3 Landbruk
- Fagbrev Landbruk (prøveordning)
- VG3 Skogfaget
- VG3 Generell studiekompetanse med dokumentasjon på minst en av punktene under:
 - Grøntfaglig utdanning fra NKR 6 med minst 30 studiepoeng innen:
 - Plantefag
 - Jordfag
 - Skogfag
 - Økologiske fag
 - Landskapsarkitektur
 - Naturforvaltning
 - praktisk, grøntfaglig erfaring fra egen eller andres bedrift med varighet på minst 6. måneder²
 - kompetansebevis med bestått programfag fra VG2 landbruk og gartnernæring

Tilsvarende utdanning etter tidligere utdanningsreformer
eller

Tilsvarende realkompetanse

Det gis tilleggspoeng for relevant yrkespraksis.

Realkompetansevurdering: Søkere som ønsker realkompetansevurdering må ta kontakt med fagskolen for veiledning. Se utfyllende opplysninger om realkompetanse i vedlegg til studieplanen. Det vises for øvrig til Forskrift om fagskoleutdanning for Norges grønne fagskole – Vea, kapittel 2 som er å finne på fagskolens hjemmeside.

² *Praksis må omhandle gartner-anleggsgartnerfaglig arbeid. Dette kan være praktisk arbeid i gartneri, hagesenter, skjøtsel i grøntanlegg eller lignende. Praksisen må være gjennomført innen opptakstidspunktet. Relevant praksis skal dokumenteres av tredjepart. Varighet og stillingsstørrelse må fremkomme av attesten.*

Betinget opptak: Fagskolen kan ta opp studenter med forbehold dersom det foreligger dokumentasjon på at søkeren vil oppfylle opptakskriteriene før andre semester starter.

Tittel og grad

Etter fullført studium oppnår man:

- Tittel: Fagskolekandidat Historiske gartnerfag
- Grad: Fagskolegrad Historiske gartnerfag

Innhold i studiet

I tabell I under gis en oversikt over studiets moduler, emner og omfang. En modul er en samling emner som til sammen utgjør 30 studiepoeng. I tillegg vises fordelingen mellom studentarbeidstimer som er egenarbeidstid, studiepoeng og undervisningstimer som gis av fagskolen.

Stedbasert undervisning krever fysisk oppmøte på oppgitt studiested. Den nettbaserte undervisningen gis i ulike former for nettundervisning og er undervisningsopplegg studenten kan følge hjemmefra.

Det totale antall arbeidstimer på studiet blir 2000 timer à 45 minutter. Dette oppfyller NOKUTs krav til ett års studium med 60 studiepoeng på minimum 1500 arbeidstimer à 60 minutter.

Timene i tabellene er oppgitt i 45-minutters timer.

Tabell I

Emner	Emnekode	Stedbasert under- visning	Nettbasert under- visning	Student- arbeids- timer	Totalt	Studie- poeng
Modul I: Historiske grøntanlegg						
Historiefag – historiske grøntanlegg	GKT201/2	92	48	194	334	10
Vegetasjonslære - historiske grøntanlegg	GKG201/2	92	48	194	334	10
Tekniske fag historiske grøntanlegg	GKT101/2	48	24	94	166	5
Prosjektplanlegging	GKM101/2	48	24	94	166	5

Sum		280	144	576	1000	30
Modul II: Antikvarisk drift og skjøtsel						
Historiefag – drift og skjøtsel	GKT202/2	96	44	192	332	10
Vegetasjonslære - drift og skjøtsel	GKG202/2	92	48	192	332	10
Tekniske fag - drift og skjøtsel	GKT203/2	92	52	192	336	10
Sum		280	144	576	1000	30
Sum hele studiet		560	288³	1152	2000	60

Organisering og arbeidsformer

Studiet er nettbasert med 14 samlinger fordelt over to år, hver samling er på 5 dager. Samlingene er på Veia og som ekskursjoner eller praksis i ulike anlegg i Norge, Norden og /eller Europa. Ekstra kostnader til reise og opphold i forbindelse med samlinger utenfor Veia må påregnes.

Hver undervisningsuke har individuell timeplan. Undervisningen vil dels foregå ved praksis i anlegg, dels ved nettundervisning, forelesninger med interne/eksterne forelesere, gruppearbeid, prosjektarbeid, befaringer/ekskursjoner og veiledning.

Nettundervisningen vil foregå mellom samlingene for å ivareta faglig input, dialog, veiledning og fremdrift. Det vil bli avholdt nettmøter på tidspunkter avtalt med klassen og oppgaver og lærestoff vil være tilgjengelig i læringsplattformen. Det benyttes både synkrone og asynkrone samarbeidsverktøy. Besvarelser og tester leveres inn og vurderes. Veiledning vil bli gitt via læringsplattformen.

For å følge den nettstøttede undervisningen og gjennomføre innlevering av obligatoriske oppgaver, forutsettes det at studenten har grunnleggende ikt-kunnskaper, herunder kjennskap til et tekstbehandlingsprogram. Studentene gis nødvendig opplæring i bruk av læringsplattform og oppgaveskriving ved studiestart.

Det vil være kontakt mellom studentene og faglærerne fra Veia ved hver nettsamling, og studentene vil ha tilgang til brukerstøtte gjennom hele studiet.

Studiet er et årsstudium som gjennomføres på deltid over to år.

Studiet er delt inn i to moduler à 30 studiepoeng:

- Modul I: Historiske grøntanlegg.
- Modul II: Antikvarisk drift og skjøtsel

³ Ca 25% av timene går til veiledning. Dette gjennomføres etter avtale mellom faglærer-student.

Etter fullført 60 studiepoeng oppnås tittelen Fagskolekandidat Historiske gartnerfag.

Studiested: Studiet gjennomføres med samlinger på Norges grønne fagskole-Vea, eller i historiske anlegg hos våre samarbeidspartnere i Norge, Norden, eller Europa for øvrig.

Bruk av læringsplattform

Fagskolen benytter Teams til å formidle informasjon, som digitalt læremiddel, for å administrere innleveringer, gjennomføre nett-tester og annet.

Responstid og tilbakemeldinger:

- Gjeldende responstid er 48 timer
- Tidspunkt lærer ikke er tilgjengelig for respons, tydeliggjøres for studentene ved studiestart.
- Frist for vurdering og tilbakemelding på større oppgaver 3 uker
- Mindre øvingsoppgaver: Avhengig av omfang, men kortere enn tre uker.

Avsluttende vurdering

Vurdering

Formålet med vurdering er å vise i hvilken grad studenten har nådd læringsutbyttet. Ved vurderingen legges følgende til grunn:

- Læringsutbyttebeskrivelsene slik de er fastsatt i hvert emne

Eksamen

Det gis en eksamen for hvert emne som vurderes med A-F.

Tidlig i første semester av modulen gis eksamensoppgavene i emnene. Eksamensoppgavene har formen langsgående eksamen, noe som innebærer at studentene kan jobbe med eksamen gjennom skoleåret. Det vil bli gitt veiledning underveis etter avtale med faglærerne. Eksamensrommet for innlevering av besvarelser vil åpne mandag etter siste samling og lukkes for innlevering ca 14 dager etter åpning.

Sensur

Studentene skal sikres upartisk vurdering, jmfør § 21 i Fagskoleloven. Det oppnevnes ekstern sensor som skal vurdere eksamen sammen med intern sensor. I de tilfeller intern og ekstern sensor ikke er enige om karakteren, er det ekstern sensors vurdering som vektlegges mest.

Studenten kan klage på sensur jamfør Fagskoleloven § 22 og Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole - Vea kapittel 5.

Vitnemål

Ved utstedelse av vitnemål vil følgende opplysninger bli gitt

- Fagskolen og utdanningens navn
- Dato for utstedelse
- Kandidatens navn og fødselsnummer
- Studiets tittel
- Beskrivelse av karaktersystemet
- Studiets emner med eksamenskarakter
- Overordnet læringsutbytte for studiet
- NKR⁴-nivå 5.I
- Antall studiepoeng 60
- Tittel: Fagskolekandidat Historiske gartnerfag
- Grad: Fagskolegrad Historiske gartnerfag

⁴ Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring

Karakterskala

Det brukes bokstavkarakterer på eksamen. Til grunn for karakterfastsetting vises til generelle, kvalitative beskrivelser fastsatt av Universitets- og høyskolerådet 6. august 2004, revidert 23.juni 2011.

Tabell 2

Symbol	Betegnelse	Generell, ikke fagspesifikk beskrivelse av vurderingskriterier
A	Fremragende	Fremragende prestasjon som klart utmerker seg. Kandidaten viser svært god vurderingsevne og stor grad av selvstendighet.
B	Meget god	Meget god prestasjon. Kandidaten viser meget god vurderingsevne og selvstendighet.
C	God	Jevnt god prestasjon som er tilfredsstillende på de fleste områder. Kandidaten viser god vurderingsevne og selvstendighet på de viktigste områdene.
D	Nokså god	En akseptabel prestasjon med noen vesentlige mangler. Kandidaten viser en viss grad av vurderingsevne og selvstendighet.
E	Tilstrekkelig	Prestasjonen tilfredsstillende minimumskravene, men heller ikke mer. Kandidaten viser liten vurderingsevne og selvstendighet.
F	Ikke bestått	Prestasjon som ikke tilfredsstillende de faglige minimumskravene. Kandidaten viser både manglende vurderingsevne og selvstendighet.

Internasjonalt

Et av Veas overordnede mål er å ha faglig utviklende samarbeid med nasjonale og internasjonale miljøer. Veia er tilknyttet flere spennende europeiske nettverk som samarbeider om prosjekt- og mobilitetsaktiviteter. Dette er aktiviteter som både studenter og lærere opplever som en berikelse for læringsmiljøet. I tillegg er det en unik mulighet for å knytte til seg internasjonale kontakter.

Sammen med Gunnebo Slott og Trädgårdar i Sverige, har Veia tatt initiativ til større Erasmus+ prosjekter innen vern av den grønne kulturarven, og har med det bygd opp et internasjonalt nettverk skreddersydd for Historiske gartnerfag.

I det treårige prosjektet Craft Skills for Garden Conservation (CSGC) skal det jobbes for å etablere skarpe internasjonale håndverksmiljøer innen hagevern. Kartlegging av spisskompetansen, posisjonering av hagevern på lik linje med bygningsvern og dokumentasjon av beste praksis innen dette feltet er noen av målene med prosjektet. CSGC vil blant annet gi deg mulighet for faglig utvikling gjennom deltakelse på workshops som omhandler emner fra denne studieplanen.

Litteratur og teknisk hjelpemiddel

Se litteraturliste bak i studieplanen. Litteratur bør ikke kjøpes inn før studiestart.

Studiet vektlegger at studentene selv kan hente fagstoff gjennom bruk av biblioteksdata-baser, tidsskrifter, på internett og i fagbøker. Studentene må disponere egen bærbar PC.

Del 2 – emnebeskrivelser

Modul I: Historiske grøntanlegg

Historiefag – Historiske grøntanlegg

Informasjon om emnet	
Emnekode	GKT201
Omfang	Undervisningstimer: 140 Studentarbeidstimer: 194
Antall studiepoeng	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning, befaringer og ekskursjoner.
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten 1. har kunnskap om hovedtrekkene i vestlig hagekunsthistorie (1) 2. har kunnskap om sentrale norske anlegg i ulike perioder, og kan sette dem i en historisk kontekst og i sammenheng med europeiske referanseanlegg (1,2) 3. har kjennskap til den norske historiske hagelitteraturen. (2) 4. har kunnskap om de ulike kulturminneverdiene ved historiske anlegg (3) 5. har kjennskap til aktuelle lover, forskrifter og chartre i kulturminnevernet (3) 6. har kunnskap om sentrale og relevante aktører i kulturminnefeltet, - og som tilbyr faglig oppdatering (3) 7. Forstår, og kan reflektere over, sin samfunnsoppgave som forvalter av grønne kulturminner i forbindelse med restaureringsarbeider. (3)
Ferdigheter	Kandidaten kan 8. registrere og dokumentere strukturen og arkitekturen i et historisk grøntanlegg gjennom feltstudier, og plassere det på en kunsthistorisk tidsakse (1,2,4) 9. finne frem til skriftlige og muntlige kilder, kart, foto og annet relevant kildemateriale som kan gi informasjon om det historiske anlegget (4) 10. gi en systematisk, historisk framstilling av et grøntanlegg (1,2,4)

Generell kompetanse	Kandidaten har 11. evne til å finne riktig antikvarisk kompetanse ved restaurering av et historisk grøntanlegg, og selv bidra med sin gartnerfaglige kompetanse i et tverrfaglig samarbeid (1-4) 12. oppøvd evne til å se, og ha forståelse for, de ulike historiske lag i et anlegg, deres betydning og tilstand (3,4) 13. utviklet en grunnholdning til å ta vare på hagen som et kulturminne, og kan med bakgrunn i sin gartnerfaglige kunnskap vurdere de ulike kulturminneverdiene opp mot hverandre, og opp mot oppdragsgivers behov (3)

Innhold: Historiefag – Historiske grøntanlegg

Tema	Innhold i temaer
1. Vestlig hagekunsthistorie	• sentrale europeiske anlegg fra de ulike historiske periodene
2. Norsk hagehistorie	• norsk hagekunsthistorie • sentrale norske anlegg • norsk hagehistorisk litteratur
3. Restaureringsteori og -holdninger	• restaureringshistorie • kulturminneverdier, ulike kriterier for vern. • relevant lovverk, forskrifter og chartre i kulturminnevernet • Kulturminneforvaltningen.
4. Kildearbeid	• feltarbeid, verkskjennskap • bruk av kart, foto, bilder, muntlig og skriftlig informasjon • arkivarbeid, offentlige og private arkiver • hagearkeologi

Vegetasjonslære for Historiske grøntanlegg

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GKG201
Omfang:	Undervisningstimer: 140 Studentarbeidstimer: 194
Antall studiepoeng:	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning, befaringer, øvelser i felt.
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten 1. har kunnskap om bruk og dyrking av planter i historiske grøntanlegg (1) 2. har kunnskap om jord og vekstmedier og kan relatere dette til kunnskap om ulike metoder for hagedyrking opp gjennom historien (3) 3. har kjennskap til hovedtrekk i botanikkens historie, plantenes kulturhistorie og artenes innførselshistorie (1) 4. Forstår hvordan hage- og landbrukets utvikling fra tradisjonell - til moderne, konvensjonell drift har betydning for kulturlandskapet (3) 5. har innsikt i lover og forskrifter som berører plantebruk (2) 6. har kjennskap til produsentmiljøet for historisk plantemateriale, og fagmiljøer som kan bistå ved spesialistoppgaver (4-5) 7. kan anvende nettressurser og faglitteratur til å søke kunnskap om planter og driftsmetoder (1-5). 8. forstår hva som menes med opprinnelig plantemateriale og tradisjonelle metoder, og har kunnskap om ulike holdninger og strategier i valg av metoder og materialer (1-5) 9. Kunnskap om innsamling til, og oppbygging av historiske plantesamlinger (4)
Ferdigheter	Kandidaten 10. Kan dokumentere eksisterende vegetasjon, og utarbeide skisser for planlagt beplantning (5) 11. kan søke etter informasjon om historisk plantemateriale i relevante kilder. (1,3) 12. kan forberede, etablere, en beplantning etter intensjonen i en historisk kontekst 13. kan utføre de vanligste former for antikvarisk gartnerhåndverk for restaurering i historiske anlegg.
Generell kompetanse	Kandidaten 14. har forståelse for betydningen av historisk autentisitet i plantemateriale og etableringsmetoder innenfor de historiske rammene som foreligger (1-5)

	15. utviser etterrettelighet i valget av plantematerialer og metoder, og tar hensyn til planterhelse og biomangfold (2-5) 16. kan delta i tverrfaglige diskusjoner om valg av plantemateriale og metodikk (1-5) 17. kan bygge relasjoner med kollegaer i gartnerbransjen om restaurering av historiske hager (5)
--	---

Innhold i Vegetasjonslære for Historiske grøntanlegg

Tema	Innhold i tema
1. Botanikk	• plantesystematikk, taksonomi og nomenklatur • plantebruk i ulike historiske perioder • hovedtrekk i botanikkens historie • nøkle ukjente planter
2. Lover og forskrifter innen hagebruk	• naturmangfoldloven • forbudsplanter og søknadspliktige planter • plantevernfskrifter
3. Økologi og landskap	• biologiske, kjemiske og fysiske prosesser i jorda • økologiske metoder i historiske hageanlegg • landbrukets og kulturlandskapets utvikling
4. Innsamling, oppformering og innkjøp av planter	• innsamling og dokumentasjon av planter og formeringsmateriale • historiske oppformeringsmetoder • produsentmiljøer
5. Etablering og gjenoppretting av vegetasjonselement	• historiske hageplanter og plantelister. • forme eksisterende beplantninger • dokumentere eksisterende anlegg, planlegge og tegne nyanlegg • historiske teknikker og metoder i planting og etablering • tradisjonelle håndverksmiljøer innen hagebruk

Tekniske fag for Historiske grøntanlegg

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GKT101
Omfang:	Undervisningstimer: 72 Studentarbeidstimer: 94
Antall studiepoeng:	5
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning, befaringer, øvelser i felt.
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten har 1. kunnskap om bruk av ulike typer slitedekker, stein og murverk, tørrmurer, trapper, kantstein og helleganger i historiske anlegg (1) 2. kunnskap om ulike vannanlegg (fontener, basseng, dammer, naturlige bekker) i historiske anlegg (2) 3. kunnskap om trekonstruksjoner i historiske anlegg (1) 4. kunnskap om materialenes bruk og betydning i en historisk kontekst, antikvariske håndverk og håndverksmiljøer (1,2,4) 5. kjennskap til plan- og bygningsloven og tilhørende offentlig forvaltning (4) 6. kjennskap til ulike kontraktstyper mellom oppdragsgiver, prosjekterende og entreprenør (4)
Ferdigheter	Kandidaten 7. kan måle opp og tegne et anlegg (3) 8. kan planlegge og tegne, - i plan og snitt, - enkle tekniske elementer med ulike materialer og utforming. 9. har bestillerkompetanse på restaurering av historiske hageelementer i tre, mur, stein og metall, ulike typer dekke, samt vannanlegg (1-4)
Generell kompetanse	Kandidaten 10. kan registrere, beskrive og forslå tiltak og løsninger for de tekniske elementene i et historisk anlegg (1-4) 11. har oppøvd forståelse for betydningen av å benytte antikvarisk håndverkskompetanse til de ulike oppgavene, og for problematikken rundt restaurering, tilbakeføring og fornyelse (1,2,4)

Innhold i Tekniske fag for Historiske grøntanlegg:

Tema	Innhold i tema
1. Materialer	• grus, stein, mur, tre, metall
2. Vannanlegg	• fontener, bassenger, naturlige bekker
3. Tegning	• frihåndstegning, teknisk tegning, oppmåling, enkle hageplaner, lese kart og planer

Prosjektplanlegging

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GKM101
Omfang:	Undervisningstimer: 72 Studentarbeidstimer: 94
Antall studiepoeng:	5
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten 1. har kunnskap om hva som karakteriserer prosjekt som arbeidsform (I) 2. Har kunnskap om hva som skiller ledelse av prosjekter fra annen ledelse (I). 3. Har kunnskap om sentrale temaer, utfordringer og metoder innenfor prosjektledelse. (I)
Ferdigheter	Kandidaten 4. kan planlegge, organisere og styre et prosjekt (I) 5. behersker relevante teknikker og verktøy (I)
Generell kompetanse	Kandidaten 6. har innsikt i sentrale suksessfaktorer og etiske problemstillinger innenfor prosjektledelse (I) 7. kan formidle sentralt fagstoff som teorier, problemstillinger og løsninger. (I)

Prosjektplanlegging

Tema	Innhold i tema
I. Prosjektledelse	• Prosjekter som arbeidsform • Initiering og valg av prosjekter • Prosjektlederrollen • Planlegging og organisering av prosjekter • Styring og oppfølging av prosjekter • Kritiske suksessfaktorer og håndtering av risiko • Prosjektavslutning og gevinstrisiko

Modul II: Antikvarisk drift og skjøtsel

Historiefag for antikvarisk drift og skjøtsel

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GKT202
Omfang:	Undervisningstimer: 140 Studentarbeidstimer: 192
Antall studiepoeng:	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning, befaringer, øvelser i felt.
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten 1. har kunnskaper om gartneriets historie og utvikling i Norge (1) 2. har kunnskap om ulike hageelementers form, betydning og intensjon i et anlegg, og kan plassere dem på en kunsthistorisk tidsakse (2) 3. har kunnskap om antikvariske håndverksmiljøer i Norge og gartnerfaglige miljøer i Norden som arbeider med historiske hager, - og som tilbyr faglig oppdatering (1) 4. forstår og kan reflektere over sin samfunnsoppgave som forvalter av grønne kulturminner ved drift og skjøtselsarbeider. (3)
Ferdigheter	Kandidaten 5. kan gjenkjenne og skille de ulike tidsdybder for hageelementenes form, betydning og intensjon i et anlegg, vurdere dem opp mot hverandre, og mot oppdragsgivers behov (1,2,3) 6. kan finne frem til relevant hagehistorisk, gartnerhistorisk og antikvarisk litteratur (1,2)
Generell kompetanse	Kandidaten 7. forstår betydningen av historisk skjøtsel og drift i hager med kulturhistoriske verdier. (1-3) 8. forstår betydningen av å ivareta og videreføre historisk gartnerhåndverk som immateriell kulturarv (3)

Innhold i historiefag for antikvarisk drift og skjøtsel:

Tema	Innhold i tema
1. Norsk hagebruks-historie	• gartnerihistorie i Norge • antikvariske håndverksmiljøer i Norge og Norden
2. Norsk og europeisk hagekunsthistorie	• Med vekt på form, betydning og intensjon i anlegget for: • lignoser • ornamentale beplantinger • eng og gress • grusganger og grusplasser • murer og steinkonstruksjoner • trekonstruksjoner • vannanlegg
3. Skjøtselsplaner	• vekt på anleggets historie, arkitektur og intensjonsmål

Vegetasjonslære for antikvarisk drift og skjøtsel

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GKG202
Omfang:	Undervisningstimer: 140 Studentarbeidstimer: 192
Antall studiepoeng:	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning, befaringer, øvelser i felt
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten 1. har kunnskaper om ulike planters bruksområder og krav til stell og skjøtsel under ulike klimatiske forhold (1,4,5) 2. kandidaten har kunnskap om prinsipper for antikvarisk skjøtsel av grønne anlegg (1-5) 3. kjenner til fagmiljøer innen antikvariske skjøtselmetoder i Norge og Norden (2,3,4) 4. kan oppdatere sin gartnerfaglige kunnskap via faglitteratur, kurs og utdanninger (1-5) 5. forstår betydningen av å velge riktig skjøtselmetode for å oppnå et autentisk uttrykk (1-5)
Ferdigheter	Kandidaten 6. kan vurdere historiske og moderne metoder opp mot hverandre og legge fram ulike forslag til skjøtselstiltak. (1-5) 7. kan utføre vanlige former for antikvarisk gartnerhåndverk for skjøtsel i historiske grøntanlegg 1-4
Generell kompetanse	Kandidaten 8. forstår betydningen av å anvende antikvariske metoder og teknikker i skjøtsel av anlegg med kulturhistoriske verdier (1-4) 9. utviser etterrettelighet i valg av skjøtselmetoder, og utfører arbeidet på en miljøvennlig og ressursmessig forsvarlig måte (1-4) 10. kan planlegge skjøtsel av et historisk grøntanlegg etter målgruppens behov (1-5) 11. kan bygge relasjoner med kollegaer i gartnerbransjen om skjøtsel av historiske grøntanlegg (1-4)

Innhold i vegetasjonslære for antikvarisk drift og skjøtsel:

Tema	Innhold i tema
1. Jord og kompost	• kompostering i historisk perspektiv. • Ulik jord til ulike formål

	• Material- og verktøykunnskap
2. Beskjæring av trær og hekk i ulike historiske perioder	• oppbyggingsbeskjæring og vedlikeholdsbeskjæring av uliketyper formet og fri vegetasjon. • Material- og verktøykunnskap
3. Skjøtsel av eng og plen i ulike historiske perioder.	• Grasvekster i ulike type anlegg og sammensetninger • Material- og verktøykunnskap
4. Skjøtsel av bed i ulike historiske perioder	• Ulike typer av bed med varierende beplantning og stil • Material- og verktøykunnskap
5. Skjøtselsplaner	• med vekt på anleggets vegetasjon

Tekniske fag for antikvarisk drift og skjøtsel

Informasjon om emnet	
Emnekode:	GKT102
Omfang:	Undervisningstimer: 144 Studentarbeidstimer: 192
Antall studiepoeng:	10
Undervisningsform og læringsaktiviteter:	Klasseromsundervisning, nettstøttet undervisning, befaringer, øvelser i felt.
Vurdering:	Det gis eksamen i emnet som vurderes av intern og ekstern sensor.

Læringsutbytte	Tallet bak læringsutbyttebeskrivelsene viser til det sentrale tema læringsutbyttet omhandler
Kunnskap	Kandidaten 1. har kunnskap om ulike materials bruksområder og krav til vedlikehold under ulike klimatiske forhold (1-5) 2. kjenner til antikvariske håndverksmiljøer og kan finne riktig kompetanse til spesialiserte vedlikeholdsoppgaver (1-5) 3. Har kunnskaper om bransjestandarder for drift og skjøtsel av grøntanlegg.(6)
Ferdigheter	Kandidaten 4. kan vurdere antikvariske og nyere vedlikeholds-metoder opp mot hverandre og foreslå skjøtselstiltak som ivaretar kulturminneverdiene og anleggets intensjonsmål (1-6)

	5. kan utføre alle vanlige vedlikeholdsoppgaver på tekniske hageelementer, - med antikvarisk tilnærming: - Dekker - Konstruksjoner - Vannanlegg 6. kan finne frem til relevant fagstoff og fagmiljøer, og oppdatere sin kunnskap med kurs, videreutdanning og nettverk (1-5) 7. Kan bruke digitale hjelpemidler og programvare for å opprette drift og skjøtselsplaner
Generell kompetanse	Kandidaten 8. forstår betydningen av å anvende antikvariske metoder ved vedlikehold av tekniske elementer i anlegg med kulturhistoriske verdier (1-5) 9. forstår betydningen av å innhente annen antikvarisk kompetanse når det er nødvendig (1-5) 10. utviser etterrettelighet i valget av metoder og utfører vedlikeholdsarbeidet på en miljøvennlig og ressursmessig forsvarlig måte (1-5) 11. Kan utarbeide drift og skjøtselsplaner for historiske anlegg, og tilpasse disse for å ivareta anleggets intensjon og kulturminneverdier

Innhold i tekniske fag for antikvarisk drift og skjøtsel:

Tema	Innhold i tema
1. Grus og stein	• antikvarisk vedlikehold av historiske slitedekker; grus og stein, helleganger og kantstein • material- og verktøykunnskap
2. Mur	• antikvarisk vedlikehold av historisk murverk; trapper, tørrmurer, teglsteinsmur og betongkonstruksjoner • material- og verktøykunnskap
3. Tre-konstruksjoner	• antikvarisk vedlikehold av trekonstruksjoner; gjerder, porter, ulike former for hagehus • material- og verktøykunnskap
4. Metall-konstruksjoner	• antikvarisk vedlikehold av metallkonstruksjoner; gjerder og porter, urner, bassenger og skulptur. • material- og verktøykunnskap
5. Vannanlegg	• antikvarisk vedlikehold av vannanlegg; dammer, bekker, fontener og bassenger • material- og verktøykunnskap
6. Skjøtselsplaner	• utføre skjøtselsplaner for historiske anlegg, med vekt på anleggets tekniske elementer

Vedlegg

Realkompetansevurdering

Veiledning for søkere til Historiske gartnerfag 25.06.20

Søkere som ikke fyller det formelle opptakskravet, kan bli realkompetansevurdert. Dette dokumentet skal informere søker om:

1. Hva realkompetanse er (definisjon)
2. Hvem som kan bli realkompetansevurdert
3. Hvordan realkompetansevurderingen gjennomføres
4. Om realkompetansevurdering opp mot aktuelt fagskolestudium på Veia

1. Definisjon

Realkompetanse er all kompetanse som er tilegnet gjennom formell, ikke-formell eller uformell læring. Det vil si alle kunnskaper og ferdigheter en person har tilegnet seg gjennom utdanning, lønnet eller ulønnet arbeid, organisasjonserfaring, fritidsaktiviteter eller på annen måte.

2. Hvem kan bli realkompetansevurdert

Søkere med relevant praksis av en viss varighet kan realkompetansevurderes. For nærmere spesifiseringer angående dette, les under krav til realkompetansevurdering for det aktuelle studium.

3. Gjennomføring

- a) **PRAKSISFORTELLING**: Søker skriver en praksisfortelling som beskriver hvordan søker har tilegnet seg de ulike mål i læreplanen som ligger til grunn for opptakskravet. Praksis eller mer formell kompetansetilegnelse som beskrives må dokumenteres i form av attester, vitnemål, sertifikater eller lignende.
Praksisfortellingen vurderes av fagskolen
Dersom praksisfortellingen ikke avdekker nok informasjon, kan det være aktuelt å gjennomføre en samtale med søker:
- b) **REALKOMPETANSEINTERVJU** med søker. Med utgangspunkt i mottatt praksisfortelling og dokumentasjon, kan det gjennomføres et intervju med søker for å avklare om søker er kvalifisert for opptak. Resultatet fra intervjuet synliggjøres i realkompetansevurderingsdokumentet som utarbeidet av fagskolen.
- c) **TEORETISK PRØVE**: I tilfeller der praksisfortelling og eventuelt intervju ikke er avklarende nok, gjennomføres en teoretisk prøve for å avdekke ytterligere kvalifikasjoner. Det oppnevnes fagpersoner som vurderer arbeidet. Denne skriftlige dokumentasjonen legges ved begrunnelsen for vedtaket.
- d) **INFORMASJON TIL SØKER** Samordna opptak vil informere søker om vedtak etter realkompetansevurderingen.

4. Om realkompetansevurdering på Historiske gartnerfag

Kompetansen som skal tilegnes på dette studiet, ligger på nivå over fagbrev/videregående opplæring. Det er derfor viktig at søkere til realkompetanse har relevant praksis av en slik varighet og art at kompetanse på det aktuelle videregående nivå er ervervet.

Historiske grøntanlegg

Realkompetansen måles opp mot kriterier fastsatt i gjeldende læreplaner:

- **Vg3 gartnerernæring eller**
- **Vg3 anleggsgartnerfaget med fagbrev**
- **Tilsvarende utdanning etter tidligere utdanningsreformer eller**
- **tilsvarende realkompetanse**

Ta kontakt med studieadministrasjonen på Veia for veiledning dersom du ønsker realkompetansevurdering.

Det vises for øvrig til Forskrift om fagskoleutdanning ved Norges grønne fagskole – Veia, kapittel 2, som er å finne på fagskolens hjemmesider.

Litteratur- og utstysrliste (v 18.05.2020)

Forbehold om endringer. Litteraturlisten oppdateres i forkant av hvert semester.
Det anbefales at det ikke kjøpes inn litteratur før etter samtale med faglærer

Forfatter	Tittel	Forlag/ISBN	Ca.-pris/utsalgssted
Bruun, Magne	<i>Norske Hager gjennom tusen år</i>	Andresen & Butenschøn, 2007 9788276942101	Bokhandlere, nett, ca kr 500,-
Ekle, Holo, Koteng, Vestre	<i>Anleggsteknikk for anleggsgartnere</i>	Byggenæringens forlag	Ca kr 500,- post@bnf.as
Grue, Unni Dahl. (Red.)	<i>Ta vare på gamle hager.</i>	Hageselskapet, 1993	Digitalt tilgjengelig fra NB: http://bit.ly/10VmD97
Langeland, Knut	<i>Stauder i norske hager.</i>	Tun, 2009 9788252932775	Akademika.no, kr. 323,-
Marstein, Mari	<i>Oldemors pion og sånne gule liljer: veger til viten om gamle stauder i nåtidas hager.</i>	MA- oppgave UiO, 2008	Last ned som PDF: http://bit.ly/Jig5uQ
	<i>Kompendium i vegetasjonslære for historiske grøntanlegg.</i>		Kjøpes på Veia, kr 50,-
Harald Westhagen	<i>Prosjektarbeid (Utviklings- og endringskompetanse)</i>	Gyldendal Norsk Forlag AS 2008, 6.utgave, 8. opplag 2016 ISBN: 978-82-05-38361-6	Bokhandlere, net Ca kr 449,-
Byggforskserien	https://www.byggforsk.no/abonnemen t/student	Sintef	300,-
Norsk standard	https://www.standard.no/nettbutikk/student-og-utdanning/abonnement-for-studenter/	Norsk Standard	500,-
Balvoll, G.	<i>Horticultura. Norsk hagebok fra 1694 av Christian Gartner.</i>	Landbruksforlaget, 1994 82-529-1676-7	Klassesett, Veia
Flere	<i>Hageselskapets sortliste</i>	Det norske hageselskap 2006, 10.utgave	Bokhandler e, nett, 475,-

Utstyr:

Vernesko
Arbeidshansker
Arbeidstøy
Regntøy og støvler
Beskjæringssaks
Lupe, pinsett
Bærbar pc med office 2007 eller nyere
Mobilkamera/ digitalt kamera
Tegneblyanter - hardhetsgrader fra H til B6
A3 og A4 skisseblokker
Transparent papir/ matpapir
Tynn svart tusjpenn - 0,5/ 0,35
Fargeblyanter
Trekantlinjal
Trekantet linjal med målestokker
Passer

Studieplanen er utarbeidet av Norges grønne fagskole – Vea

Turistveien 92, 2390 Moelv
vea@vea-fs.no
62 36 26 00

www.vea-fs.no